

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ PATEIKIMO

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (toliau – VRM) teikia Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 1, 2, 7, 9, 11, 12, 13, 21, 22, 23, 52 straipsnių ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo VI¹ skyriumi ir nauju 1 priedu įstatymo projektą (toliau – KVCSĮ projektas), Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 526, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – ANK projektas), Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 285 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – BK projektas) ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 72 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2916 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau kartu – Įstatymų projektai).

Įstatymų projektai parengti siekiant į nacionalinę teisę perkelti 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2022/2557 dėl ypatingos svarbos subjektų atsparumo, kuria panaikinama Tarybos direktyva 2008/114/EB¹ (toliau – CER direktyva). Pažymėtina, kad CER direktyvos pagrindinis tikslas – sustiprinti paslaugų, būtinų gyvybiškai svarbioms visuomenės funkcijoms ar ekonominei veiklai palaikyti, teikimą didinant tokias paslaugas teikiančių subjektų atsparumą ir apsaugą nuo nepageidaujamų reiškinių, nuolat kintančių rizikų ir grėsmių. Tarybos direktyva 2008/114/EB, kurią panaikina minėtoji CER direktyva, buvo taikoma tik energetikos ir transporto sektoriams numatant procedūrą, pagal kurią šiuose sektoriuose nustatyta Europos ypatingos svarbos infrastruktūra, kurios sutrikdymas ar sunaikinimas turėtų reikšmingą tarpvalstybinį poveikį mažiausiai dviem valstybėms narėms. Atsižvelgiant į vis didėjančią tarpsektorinę tarpusavio priklausomybę ir besikeičiančią geopolitinę situaciją CER direktyva siekiama atnaujinti esamą Europos Sąjungos (toliau – ES) sistemą dėl ypatingos svarbos infrastruktūros atsparumo praplečiant sektorių, kuriems nustatomi atitinkami reikalavimai, spektrą ir kiekvienai valstybei narei nustatant tam tikrus įpareigojimus (priimti nacionalinę strategiją ir reguliariai atlikti rizikos vertinimą; nustatyti subjektus, teikiančius esmines paslaugas; remti nustatytus ypatingos svarbos subjektus, kad padidintų jų atsparumą, t. y. teikti rekomendacinę medžiagą, rengti pratybas, konsultuoti ir užtikrinti mokymą; nurodyti sąlygas, kuriomis ypatingos svarbos subjektas gali prašyti atlikti darbuotojų, kurie vykdo didesnės rizikos funkcijas, patikrinimus; užtikrinti, kad ypatingos svarbos subjektai atliktų savo rizikos vertinimą ir nustatytą riziką, galinčią sutrikdyti jų galimybes teikti esmines paslaugas ir kt.).

Siekiant CER direktyvos nuostatas tinkamai suderinti su nacionaliniu teisiniu reguliavimu, KVCSĮ projekte siūloma numatyti ypatingos svarbos subjektų identifikavimo mechanizmą ir reikalavimus, taikomus siekiant užtikrinti tokių ypatingos svarbos subjektų atsparumą ir jų veiklos tęstinumą. Įgyvendinant minėtos direktyvos nuostatas taip pat siekiama atsižvelgti į poreikį nenustatyti perteklinių (besidubliuojančių) reikalavimų, jeigu galiojančios teisės normos savo turiniu

¹ 2008 m. gruodžio 8 d. Tarybos direktyva 2008/114/EB dėl Europos ypatingos svarbos infrastruktūros objektų nustatymo ir priskyrimo jiems bei būtinybės gerinti jų apsaugą vertinimo.

jau dabar leidžia užtikrinti aukštesnį atsparumo lygį nei to reikalauja CER direktyva. Atitinkamai ANK ir BK projektuose siūloma numatyti atsakomybės taikymą už su ypatingos svarbos subjektų atsparumo užtikrinimu susijusių reikalavimų nevykdymą bei melagingų pranešimų ar žinių apie ypatingos svarbos subjektui gresiantį pavojų arba didelę nelaimę paskleidimą.

Detaliau pakeitimų poreikis ir Įstatymų projektų tikslai aptarti pridedamame aiškinamajame rašte.

Įstatymų projektų nuostatos neprieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72.

Įstatymų projektai nenotifikuotini Europos Komisijai vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“.

Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. KVCSI projekte siūlomos naujos sąvokos bus įvertintos Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Įstatymų projektams įgyvendinti papildomų biudžeto lėšų nereikės. Tikėtina, kad tam tikrų lėšų poreikį turės nusimatyti įmonės dėl konkrečių priemonių, reikalingų su jų atsparumo užtikrinimu susijusiems reikalavimams įgyvendinti, jeigu tokių priemonių iki siūlomų pakeitimų neįsigyta ir (ar) nesuplanuota. Investicijos ar papildomos išlaidos, kurių gali prireikti paslaugų operatoriams įgyvendinant reikalavimus, būtų pateisinamos veiklos tęstinumo ir paslaugų teikimo užtikrinimo požiūriu, nes padarinių, kurie galėtų atsirasti dėl didelio masto surikimų, kaštai, tikėtina, būtų gerokai didesni.

Įstatymų projektai buvo pateikti derinti ir paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje suinteresuotų institucijų išvadoms ir suinteresuotų asmenų pastaboms bei pasiūlymams gauti: Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai (Nacionaliniam krizių valdymo centrui), Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijai, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai, Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentui, Lietuvos savivaldybių asociacijai, Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai, Lietuvos bankui, Lietuvos bankų asociacijai, Lietuvos verslo konfederacijai, taip pat vidaus reikalų ministro valdymo srities įstaigoms (Informatikos ir ryšių departamentui prie VRM, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui prie VRM, Policijos departamentui prie VRM, Valstybės sienos apsaugos tarnybai prie VRM, Viešojo saugumo tarnybai prie VRM).

Nacionalinis krizių valdymo centras, Energetikos ministerija, Finansų ministerija, Susisiekimo ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Generalinė prokuratūra, Lietuvos bankų asociacija informavo, kad pastabų ir pasiūlymų dėl Įstatymų projektų neturi. Įstatymų projektai patikslinti atsižvelgus į likusių suinteresuotų institucijų išvadas ir suinteresuotų asmenų pastabas bei pasiūlymus (pažymėtina, kad pastabas ir pasiūlymus savo iniciatyva pateikė asociacija „Lietuvos maisto pramonė“, Lietuvos mėsos perdirbėjų asociacija, Lietuvos grūdų perdirbėjų ir prekybininkų asociacija, Lietuvos paukštininkystės asociacija ir Lietuvos prekybos įmonių asociacija).

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Įstatymų projektų rengimo eiga ir jų nuostatos, pastabos ir pasiūlymai buvo išsamiai aptarti ir įvertinti darbo grupėje, sudarytoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanclerio 2024 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. V-6 „Dėl darbo grupės sudarymo“ (organizuotų posėdžių, vykusių Vyriausybės kanceliarijoje 2024 m. sausio 24 d., 2024 m. kovo 7 d., 2024 m. birželio 17 d., metu ir derinant darbo tvarka elektroninių ryšių priemonėmis). Visos pastabos, į kurias atsižvelgta, neatžvelgta ar atsižvelgta iš dalies, pateiktos derinimo pažymoje ir papildomai

suderintos su pastabų bei pasiūlymų rengėjais darbo tvarka. Taip pat pažymėtina, kad su Ekonomikos ir inovacijų ministerija sutarta, jog sukeliamas administracinės naštos ir (arba) prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų pokytis ūkio subjektams bus įvertintas tik patvirtintinus ypatingos svarbos subjektų atsparumo stiprinimo gaires, kuriose bus nustatyti ypatingos svarbos subjektų nustatymo kriterijai ir tvarka, ir identifikavus konkrečius subjektus, nes šiuo metu nežinoma jų imtis.

Įstatymų projektus parengė Vyriausybės kanclerio 2024 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. V-6 „Dėl darbo grupės sudarymo“ sudaryta darbo grupė. Įstatymų projektų rengimą koordinavo VRM Viešojo saugumo politikos grupės (vadovas Darius Domarkas, tel. (0 5) 271 8881, el. p. darius.domarkas@vrm.lt) vyresnioji patarėja Jurgita Laskevičiūtė (tel. (0 5) 271 8432, el. p. jurgita.laskeviciute@vrm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl Įstatymų projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui projektas, 1 lapas.
2. Įstatymų projektų aiškinamasis raštas, 12 lapų.
3. Įstatymų projektai ir jų lyginamieji variantai, 34 lapai.
4. Atitikties lentelė, 64 lapai.
5. Suinteresuotų institucijų išvados, suinteresuotų asmenų pastabos ir pasiūlymai, 39 lapai.
6. Derinimo pažyma, 25 lapai.
7. Vyriausybės kanclerio 2024 m. sausio 18 d. įsakymo Nr. V-6 „Dėl darbo grupės sudarymo“ elektroninio dokumento nuorašas, 2 lapai.

Teisingumo ministrė,
pavaduojanti vidaus reikalų ministrą

Ewelina Dobrowolska

Jurgita Laskevičiūtė, tel. (0 5) 271 8432, el. p. jurgita.laskeviciute@vrm.lt